

ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՊԼԱՏՈՆԱՆՈՒԹՅԱՆԸ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

«Հրազդան» Գեղարվեստական թանգարան, 1952

Պ ՎԱՀԱՆ ԷԼՄԱՍՏԱՆ
ՕՐ. ՍԶՆԻԻ ԿԱՆԵՄԵԱՆ
Նշանուած
2 Ապրիլ 1927

ՅԵՐԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԹԻՐԻՔԻ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Ամերիկայի մէջ, զի Գերա ՏԷ-
ՊԵՐԵՆ՝ անունով մէկը նոր բառա-
րան մը հրատարակած է, որուն մէջ
թիւրք բառին նշանակութիւնը կը
դնէ «գուրմ» «կիրք» «երկերես»
«տղրուկ» եւ այլն բառերով:

ԵՆԱՐԱՆՈՑՆԵՐՈՒՆ
ՄԷՋ ԳՏՆՈՒՈՂ ՅՄԱՐՆԵՐԸ
Վիճակագրական ցուցմունքներու
համաձայն, Յարանայի յիւրաքանչե-
անքուն մէջ գտնուող յիւսիսեւոր
սէջ ամենաշատ թիւը կը կազմեն
նախկին դատարանները, երկրորդ-
կուրդն փոքրատները, երրորդը՝
արտադրարանները, չորրորդը փա-
տարանները, իսկ ամենապակաս ա-
սոնց կը յայտնուին բժշկանքները:

ԲՈՒՆԱՔԱՐԵԻ
ՍՈՒՐ ԵՆՈՂՈՒԹԻՒՆ
Յարանայի վարչապետը Բուան-
քարէ այնպիսի օտար յիշողութիւն
մը ունի, որով յիշողութիւնը կը
կը գրած ունէ մէկ գրութիւնը հոգ
չէ թէ որքան երկար, բառ առ բառ
գոց արտասանելու առանց խախտելու:

Բուանքարէ ատար մէջ սպա-
ցոյց տուած է վերջերս, երբ մասնա-
ւոր ներկայացուցիչներուն բերածա-
ցի կերպով իր ծրարանի անունա-
կան կացութեան մասին «արտա-
տած» ծառին տուածական պարտ-
նակութիւնը տուած է, տն ընդ կան
յանձնաժողովին առջեւ կարգադ-
րէ անմիջապէս առաջ:

ՆԱԽԱԳԱՅ ԳՈՒՆԻՃԻ
ԳԱՍԱԿԸ ՎՆԱՍՈՒՍԾ

Նախագահ Գուրիճի բժշկանքը
խորհուրդ տուած են անոր որ դա-
րեցէ ձեռք թողնուելու պաշտօնա-
կան սովորութիւնը, որուն հետեւ
ւանքով ալ դատարանը պէտք ունի
ունենալ: Գուրիճի նախագահ ըլ-
լալէն ի վեր ամէն օր կ'ստանայ իր
պաշտօնատեղին այցելող 150,000
անձերու ձեռքը թողնուած է:

ԿԵԱՆՔԸ ԵՐԱՐԵԼՈՒ ՀԱՍԱՐ
Տը, ձորմ Գ. Բէյգիւս, Բէյալի-
վանի, համալսարանի տարտա-
նական փոքրատները գտած է մեր-
ձեմ կողմէ շինուի մը, որով կա-
րելի պիտի ըլլայ մարդկային կեան-
քի առեւտրութիւնը երկրի, 25 տա-
րեով:

Փրօմէստը բացատրելով իր հը-
նարած քաղաքութիւնը կրօնէ որ
ան ամենագործող հակաթիւնն է
քաղաք գտնուած ըլլալը օրինակա-
նապէս փոքրատներու մէջէն կը յո-
սայ այս նորագոյն շինուիով բը-
ժշկանքն ալ իր քաղաքը, ինչպէս ին-
քան և այլ հիւանդութիւններ:

Բաղադրութեան ամենէն կարեւոր
յատկանիշն է մեքրապները, պակասելու
յանքութիւնը, առեւտրուած է փո-
րօքնատը Բէյգիւս:

ՅԵՐԱՔԱՐԵԻ ԱՍՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Բարեկի մէջ երկու փրօքնացիներ
ճար և որդի կը նստեն երկու գե-
ղանի ամերիկացիներ, ամենաշատ-
յուն համար իրենց ընտրած ամերի-
կացիներն ալ մայր ու աղջիկ են,
բայց հետաքրքրականը այն է, որ
հայրը կամուսնանայ աղջկան հետ,
իսկ տղան մօրը հետ, որով տղան
իր հօրը աներկայութիւնը կը իշխէ
զաւակ ունենայ, եղբայրը պիտի ըլ-
լայ իր գործակիցն:

ԱՆՔԱԿԱՆ ՏՈՒՆԻԴ ՍԸ
Լենինկրատի մայրաքաղաքին մէջ
բանտարանի մը աշխարհ բերած է
երեսայ մը, որ չունի ձեռք և ուս,
մէկ ոտքով է և լիզու լիսը բերին
մէջ, երեսան զեռ կապի:

ԱՎԱՐԱՆ ՊԵՐՈՒԹԻ	
15 ԱՊՐԻԼ 1927	
Սեպտեմ. ոսկի ս. դ.	631
Սեպտեմ.	6 5
Տոկաթ	126
Օսմ հնգ. ոսկի	553
Ճրանգ. » »	481
Անգլ. » »	613
Թրակիան բողոք.	65
» » Պ. Օ.	100
» Արծաթ մեծիս	52
Սուրբական ոսկեղեղամ	17. 97
Գր. Յոնա. 1886 ո. դրմ.	20,00
» 1902 » »	17,50
» 1911 » »	15,00
Սեպտեմբ. եղբոր	
Թիւթիւն 1—38	

“Ա Ջ Դ Ա Վ,, Ի ՅԱԶՈՐԴ ԹԻՒԸ
Չափակաճ սօցեմ առ քիւ ԱՋԴԱՎ Ի յաջորդ թիւ յայտնուի
սեպտեմբ. 23ին, շաբաթ օր, 6 էջով, պատկերազարդ եւ բացա-
ռիկ բովանդակութեամբ՝ հոգիւրած տարի 24ի սպասեմին, Ձեռ-
քէ հասը պիտի ծախուի 5 Յ. Իսկականի:

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԱՐԵՒՈՐ ԼՈՒՐԵՐ ԵՒ
ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՅԵՐԱՔԱՐԵԻ ՈՒՍՈՒՆՈՑ ՄԷՋ
Կ. Պոլիս. — «Վարդ» թերթը հետեւեալ կը գրէ. — Ին-
սիոյ զանազան վայրերուն մէջ ապստամբական յուրջ շարժումներ
պայթած են. շարժումը կը դեմադ. առի զարախան ռեժիմը վ.
բանաստեղծու կողմէն կից անհատութիւններու կողմէ:

Սովիթական բանակը կրցած է միջադէպեր նկատել
կայսրեան ճեմն է:

Պոլսու ռուս շրջանակները կը յայտնեն թէ նման միջադէ-
պերուն մասին ոչ մէկ յուր ունին:

ՓԱՐԻՋԻ ՄԷՋ ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐՆԵ ՈՒ
Կ'ԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ ԿԸ ԽՈՒՋԱՐԿՈՒԹԻ
ՎԵՑ ՀՈԳԻ ԶԵՐԲԱՎԱՍՏՈՒՄ Է

Փարիզ. — Ոսկիանութիւնը խաղաղութիւններ կատարեց
նամայնավար կուսակցութեան կեդրոնացիները եւ ձեռնարկեց վեց
հոգի, որոնցմէ մին ալ օրն իսկ ազատ արձակուեցաւ: Այս խու-
զակութեան համար հրահրուեցաւ հակալրեստական մարտի կող-
մէ եղած երկար ֆեմութեմը մը յետոյ:

ՓԱՍՏԱՔԼԹԵՐ ԵՒ ԿԸ ԳՐԱԽՈՒՆ
Փարիզ. — Հարցաքննիչ դատարանը հաստատեց ձեռնարկա-
յութեան եւ համայնավարներու կեդրոնացիներին մէջ բռնուած
բուլդոզերու գրաման յուր. ձեռնարկութեան մէջ կան պե-
տական պատգոհանքներ:

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԲԱՐԵՆՈՂՈՂՈՒՍ ՊՈՒԿԱՐԻՈՑ ՄԷՋ
Պօթիա 13 Ապրիլ. — Խորհրդարանը ընտրական բարե-
նորոգումներու վերաբերեալ կառավարական ծրագիրը ընդու-
նեց:

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ՄԱՐ ՔԻ ՄԷՋ ՅԱՐՁԱԿՈՂԱԿԱՆԻ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ

Մոսքով 13 Ապրիլ. — Բիթի մէջ սպանիացիներու պա-
ռուած ըլլալու յուր կը հերժուի: Կը պատրաստուի Սպանիա-
կան յարձակողական մը որ պիտի սկսի մօտ օրէն:

ԶԱՐԲԱՆԱԼԻ ԴԱՏ ՍԸ
Գոլմար, 14 Ապրիլ. — Որոշակաւ առեւտր. անպարտ արձա-
կեց Հելսինթի խմբագիրը որ ամբաստանուած էր Հելսինթի ա-
նուց ֆանհայ մը յաղաքիներուն անջատողական եւ ինքնավա-
րական շարժում ֆայայեւած ըլլալու յանցանքով, ի շահ գերմա-
նիոյ երկու հակապաշտպանութիւնները դատարանի մէջ գիւրա ողջա-
գործեցին «կեցցէ Քրանտ» պառլամը:

Ներկանքը Մարտիէն երգեցին:

ՍԵՐՊ-ՊՈՒԿԱՐԱՎԱՆ ՄԷՋԱՂԵՊ ՍԸ
Պօթիա 13 Ապրիլ. — Կատարեալ գինով վիճակի մէջ Սերպ
գինուր մը սանահազար ինչ վրայ սպանեց Պոլկար գինուր
մը, երկու կառավարութիւնները նկատեցին որ միջադէպը յուր
հանգամանք չունի:

ՓԱՐԻՋԻ ՆՈՐ ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ

Փարիզ 13 Ապրիլ. — Իտալիոյ հոր դեսպան Պ. Մանգոմբ
Փարիզ հասաւ: Ան իր հաւատարմութեան գիւրերը ներկայացուց
հանգամանքներու նախագահ Պ. Տուրքիին:

ԲԵԳԻՆԻ ՍՈՎԻԵՏԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆ ՄԷՋ
ԿԱՍԱՐՈՒՄ ԽՈՒՋԱՐԿՈՒԹԵԱՆՑ ԱՐԴԻՒՆՔԸ

Լոնտոն 13 Ապրիլ. — Համայնութեան ճան մէջ Պ. Զիմար-
յան յայտնեց թէ Բեգինի սովիթական դեսպանատան մէջ կատար-
ուած խորհրդակցութեան վերջ երեւան համո եղաւ ցանկ մը որ
կը պարտաւորէ 4120 խռովարարներու անուններ որ կը պա-
տաստէին հսկայ ցոյցեր կազմակերպել Քրանտայի անգլիոյ եւ
ձաքոնի դէմ:

ԱՆԳԼՈՑ ՄԷՋ ՄԱՔՍԻ ՏՈՒՐԵՐԸ
ԿԸ ԲԱԶՐԱՑՈՒՆ ԴԻՏՃՃԵՆ ԲԱՑԸ
ԳՈՑԵԼՈՒ ՀԱՍԱՐ

Լոնտոն 13 Ապրիլ. — Ելեւստական նախարար Պ. Զրչիլ
յայտնեց որ պիտեմի մէջ 28,640,000 սթերլինի բաց մը կը տե-
նուի: Հետեւաբար յոյսերի մասին տուեց հարկերի 20 ի եւ կեն-
սամբերի տուեց հազարի 20 էն մինչեւ 30 ի պիտի բարձրաց-
ուի:

ՍՈՎԻԵՏՆԵՐՈՒ ԵԼԵՒՍՈՒՑԸ ԽԱՒՈՒՑ

Մոսկուա 13 Ապրիլ. — Երկրագործական պահանջ 100
միլիոն ռուբլի ներքին փոխառութիւն մը հրապարակ պիտի հա-
նէ: Դեկտեմբեր ամսուայ ընթացքին պահանջներու ծագի մի-
ջոցաւ երկրորդ կարեւոր ներքին փոխառութիւն մը եւս հրա-
պարակ պիտի հանուի:

ԹՈՒ Ք ԵՒ ՍԵՐՊ ԴԱՅՆԱԳԻՐ ՍԸ ԿՆԲՈՒՄ ԶԷ

Լենինգրա 13 Ապրիլ. — Թուրք եւ Սերպ գաղտնի դաճագ-
րի մը յոյութեան յուր կը հերժուի:

ՈՒՃԱԴՈՒԹԻՒՆ

Կուզէ՞ք ունենալ Զատիկուան հաճար սիրուն քարթեր,
գլուխն և գիտական ընտիր երկեր, գրասենեակի և դպրոցա-
կան տղայոց ճոխ գրեթեական պիտուներ, զիմեցէ՞ք Մամբէ
Հիստորիանի - բոլորականաւ - գրաստի Մալ Պեգրկեանի Պէյուր:
Մոնթ. — Կը պատրաստենք քառուիւն ամէն լիզուէ կնիքներ, և
կը կազմենք ճիշդ և նոր ամէն տեսակ գրքեր:

Վրանադաքի Մայրամոլի պատգոհանքներ
ու ծննդաբերութիւններու անհրաժեշտ մայրերը
(Մէջտեղ կեցողները, Նպաստաւորութիւն Բժշկապետ Տօրթ. Տատ,
Մարանցի բժիշկը Ս. Գրիգորեան և հր. անդապահու ճիւղերու պիտ Միսիկան)

“ՀԱՅ ԱՋԳԱՅԻՆ, ՀԱՅՐԵՆԻՒՐԸ”

Պէյուրը հրատարակուող «Էլ Շարք» մանկական թերթը,
որ ամիսէ մը ի վեր դադարեցաւ դասապատրուած եւ,
Ապրիլ 8ին վերահրատարակուելու համար ըս-
տանալով, իր առաջին խմբագրականին
մէջ «Հայ Ազգային Հայրենիք» վեր-
նագրով կը գրէ հետեւեալը. —

Մեզմէ առաջ մեր պաշտօնակից-
ներու հաղորդած և այսօր ալ մեր
տուած այս անդեղութիւնները առ-
նուած են թրքական աղբիւրէ. որով
այս յուրը սուտ է չպիտի լսենք:
Յաւանական մեզի 70,000 հա-
պիտի արտածէ, մինչդեռ մենք Յու-
նաստանէն այս ապրանքէն զատ
ուրիշ ամէն տեսակ ապրանքներ ա-
ռած էինք: Մեր քոյր Պաղեստինն են-
թադրուած Սիօնիդի ցաւին նա-
խապէս լացած էինք, իսկ այսօր...
Արդեօք Ազգերու Դաշնակցու-
թիւնը Սիւրիայէն աւելի ընդարձակ
տեղ մը չգտաւ. եթէ ոչ մեր են-
թադրուած փորձութիւնն ու աղքա-
տութիւնը բաւական չէ՞ր մեզ հա-
մար որ այդ ամբարի, բոլոր փոր-
ձանքները (միսիկէն) մէկ երկրի
միայն հաւաքելու համար...
Յաւանական կառավարութիւնը իր
երկրին մէջ հայերու ներկայութեան
դէմ բոլորեալ ընդունով, իր ժողո-
վուրդին և իր հայրենիքին հանդէպ
ունեցած պարտականութիւնը կա-
տարեց Ալիմ խորհրդարանը, Լեա-
նաւի կառավարութիւնը, Սիւրիա-
կան Արևելիկներու կառավարութիւն-
ները, Սիւրիոյ հանդէպ իրենց պար-
տականութիւնը պէտք է կատարեն
Ոչ քէ միայն 70 000 հայերու Սիւ-
րիա փոխադրութեան դէմ բոլորեալ
թիւնը, այլ Յուստանի կառավար-
ութեան ըրածին պէս, մեր երկրին
մէջ գտնուող հայերէն ալ 70 000
հոգիի ուրիշ տեղ փոխադրուելը
պէտք է պահանջեն:

Լեւանտին, Սիւրիոյ և Արևելիկ-
քաւ կառավարութեան պարտակա-
նութիւնը եղող այս բոլորը պէտք է
ըլլայ երկրի համաձայնութեամբ և
ստորագրութեամբ հովանաւոր պե-
տութեան միջոցաւ ազգերու դաշ-
նակցութեան ներկայացուած գրու-
թեամբ մը:
Կատարեց չի կայ, որ Յարանա-
տար անարկութիւն չընեն, ընդհա-

կառակը հովանաւորութիւնը իրեն
յանձնուած երկրին իրաւունքները
պաշտպանելու փաստելով. շնորհա-
կալ պիտի ըլլայ:
Սիւրիական կառավարութիւննե-
րը այս պարտականութիւնը կատա-
րելու մէջ եթէ զանցառու գտնուին,
կը հրաւիրենք Սիւրիոյ հայրենա-
ները, որպէսզի իրենց հայրենիքի
հանդէպ ունեցած պարտականութե-
ւը և ժողովուրդին փախաւքը իրա-
գործելու համար, բոլոր ուղարկեն
Փարիզ:
Մ. Խ. — Մեր պատգոհանքի «Էլ
Շարք» թերթի սոյն տողերը եւ ան-
պատճառ ռեքլամ, պարգայես իր հա-
կանայ տուեցողութիւններուն ար-
դիւնէն և եւ փոխադասութիւն մը իա-
ղապետը ժողովուրդի հասցէին:
Ինչպէս մենք նախապէս արտայայ-
տուած էինք, Յուստանէն Սիւ-
րիա եւ Լիբանան 70000 հայերու
փոխադրութեան գոյցը, ոչ մէկ
նիմ ունի, եւ չի կրնար ալ ունե-
ցալ, որովհետեւ Յուստանի մէջ
գտնուող հայութեան ընդհանուր
թիւը մեզի 30000էն աւելի չէ, ո-
րոնց 10000էն աւելին ֆաղապար-
տաւորուած են եւ կը մնան հոն
կատարեց չի կայ, որ մնացած 20000
էն 4-5000 ալ անհետական պահով
վիճակ ունեցողներ եւ մաս մ'ալ
գիւղերու մէջ բնակաւորներ են, որով
նոյն իսկ երբ իրականացայ այդ ա-
ռասպելը, 5-10000էն աւելի փո-
խադրուելի հայեր չի կան Յուստ-
անի մէջ:

Մենք կուզենք հաւատալ, որ մեր
պատգոհանքը իրագրել ըլլալէ վերջ
այս համարտութիւններուն, պի-
տի չի շարունակել իր հակահայ առ-
տայայտութիւնները:

Մեր ժողովուրդը կը մնայ հա-
ւատարմ ֆաղապարտ այս երկ-
րին եւ կը նուիրուի անոր բարգա-
ւաճման եւ ժողապարտութեան,
որքան տեսն մնայ այս երկրի մէջ:

ՆՈՒԵՐՆԵՐ ԺԻՒՆԻ ԴԲԱՆՈՑԻՆ

Հաստատութեան անունով շնորհակալութիւն կը մատուցանեմ Պ. Գ.
Յովհաննէս Տէր Կարապետեան և Գարեգին Գալստեան. առաջինը շուրջած է
երկու Օսմ. հնչուս ոսկի ոչխոր մը գնելու համար համայնային արկնոյ
ուխտին, իսկ երկրորդը՝ ուրանցի զատկական հաւկիթի ընծայած է:
Տնօրէն Ճիւղիկի Սզգ. Որբի
Դ. Ղալիկեան

ԾԱԽՈՒ ԳՐԱՄԵՔԵՆԱՅ ՍԸ

Կը ծախուի հայերէն, Գրանսերէն եւ անգլիերէն լեզուով
գրող ՈՒԻԼՍԸ, մարա գրանսերէն մը՝ հպատաստուր գնով:
Փավ ա. ֆաղեր թող դիմեն Ցպարան «Հրազդան» քրամ-
ուէլի գծին վրայ, դատարանի դիմաց:

